

عنوان مقاله:

ماهیت اداری - اجتماعی محلات در شهر ایرانی - اسلامی

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس ملی برنامه ریزی و مدیریت شهری با تاکید بر راهبردهای توسعه شهری (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

حسین معروفی - استاد یار گروه شهرسازی دانشکده معماری شهرسازی و هنر اسلامی - دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

محله بخش جدایی ناپذیر ساختار اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی و کالبدی شهر ایرانی - اسلامی میباشد. ویژگیهای محلهای (خودگردانی، استقلال نسبی، خودیاری و عدالت اجتماعی) در دوران معاصر به سبب استاندارد سازی و همشکل سازی محلات معانی خود را از دست داده، و معاصر سازی مفهوم محله مختص مداخله در کالبد و استخراج الگوهای کالبدی از محلات شهرهای سنتی میباشد. مقاله حاضر فرای این رویکرد بوده و با هدف ارائه پیشنهادهای به منظور فراهم آوری شرایط لازم و در خور زمان به منظور دستیابی به ویژگیهای محله ایرانی - اسلامی به تحریر در آمده است. به همین منظور، برای بهرهبردن از نتایج تحقیقات موجود با روش اسنادی به جمعآوری اطلاعات اولیه پرداخته و با استفاده از منابع کتابخانهای به ویژگیهای اصلی ماهیت اداری - اجتماعی محلات پرداخته میشود. بنا بر تحلیل منابع و اسناد، خودگردانی محلات و عدم دخالت مستقیم دولت در امورات محلهای عامل شکلگیری هویتهای محله ای، خودیاری، خودگردانی، و همبستگی ساکنین بوده است. دگرگونی ماهیت اداری - اجتماعی محلات در یک قرن گذشته از دو عامل اصلی تاثیر پذیر بوده است: ۱. حکومت مبتنی بر قانون و مفهوم شهروندیت ملی؛ ۲. وضع ضوابط و مقررات و انحلال نظامهای عرفی - محله ای. اگرچه بسیاری از ویژگیهای محله ایرانی - اسلامی در شهرسازی معاصر دست یافتنی نمیباشد اما سیاست گزاریهای شهری میتوانند در جهت سوق داده شوند که شرایط لازم به منظور دستیابی به این ویژگیها را فراهم آورند. راهکارهای ارائه شده در پایان مقاله میتواند منجر به ایجاد محلات خودگردان و خودیار با احساس مسئولیت پذیری و تعلق خاطر بالای ساکنین شود. راهکارهایی که لزوما کالبدی نبوده اما مطمئنا در باززنده سازی کالبد و عملکرد محلات جدید تأثیرگذار خواهند بود.

کلمات کلیدی:

محله، شهر ایرانی - اسلامی، اداره محلات، نظام های عرفی، معاصر سازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/435714>

